

**Споразум између
Владе Републике Србије
и
Владе Републике Казахстан
о узајамном подстицању и заштити улагања**

Влада Републике Србије и Влада Републике Казахстан (у даљем тексту: Стране),

У жељи да охрабре држављане својих држава да инвестирају капитал, технологију и знање на њиховим територијама,

У намери да створе и одржавају повољне услове за узајамна улагања,

Уверене да ће подстицање и заштита улагања допринети јачању предузетничких иницијатива и тиме значајно допринети развоју економских односа између Страна,

Споразумеле су се о следећем:

**Члан 1.
Дефиниције**

У смислу овог споразума:

1. Израз „улагање” означава сваку врсту имовине коју улагач државе једне Стране улаже на територији државе друге Стране, у складу са њеним законима и прописима и обухвата посебно, мада не и искључиво:

а) покретну и непокретну имовину и друга сродна својинска права, као што су хипотека, залога, јемство закуп, плодоуживање и друга права;

б) учешће у привредним друштвима;

в) акције, обвезнице, као и други облици хартија од вредности;

г) новчана потраживања, као и потраживања на одређену чинидбу која имају економску вредност, у складу са националним законодавством;

д) права интелектуалне својине (као што су ауторска и сродна права, патенти, индустријски дизајн или модели, трговачки знаци), као и право на *goodwill*, техничке процесе и *know how*;

ђ) концесије стечене у складу са законима и прописима Стране на територији чије државе се врши улагање.

Промена облика у коме се средства улажу или поново улажу, неће утицати на њихов карактер као улагања.

2. Израз „приходи” означава новчане износе које доноси улагање и обухвата, посебно, али не и искључиво, профит, капиталну добит, дивиденде, камате, накнаде по основу права интелектуалне својине, и таксе.

3. Израз „улагач” означава:

а) физичко лице које има држављанство државе једне Стране и улаже на територији државе друге Стране.

б) правно лице установљено, основано или на други начин организовано у складу са важећим законима и прописима државе једне Стране, и које улаже на територији државе друге Стране.

4. Израз „територија” означава:

У односу на Републику Србију: Територију над којом Република Србија врши суверена права и јурисдикцију у складу са својим националним законодавством.

У односу на Републику Казахстан: Територију обухваћену копненим, морским и ваздушним границама, укључујући земљу, воду, морско дно и ваздушни простор изнад њих над којима Република Казахстан остварује суверена права и јурисдикцију у складу са принципима установљеним националним законодавством и међународним правом.

Члан 2.

Подстицање и заштита улагања

1. Свака Страна ће подстицати и стварати повољне услове за улагаче друге Стране да улажу на територији њене државе и дозвољавати таква улагања у складу са својим законима и прописима.

2. Улагања улагача сваке Стране ће на територији државе друге Стране уживати правичан и равноправан третман и пуну заштиту и безбедност. Ниједна од Страна неће, ни на који начин, неразумним или дискриминаторним мерама ометати улагача друге Стране у управљању, одржавању, коришћењу, уживању или располагању његовим улагањима на територији своје државе.

3. Свака Страна ће, у складу са својим законима и прописима, стварати повољне услове за издавање виза и радних дозвола које се траже за улагаче друге Стране на територији њене државе са циљем да улагачи друге Стране могу обављати активности у вези са улагањем.

4. Реинвестирана добит од улагања, које је извршено у складу са националним законима и прописима државе Стране на чијој територији је извршено улагање, уживају исти третман као и првобитно улагање.

Члан 3.

Национални третман и третман најповлашћеније нације

1. Свака Страна ће на територији своје државе обезбедити улагачима и улагањима друге Стране третман који је није мање повољан од оног који обезбеђује сопственим улагачима и њиховим улагањима или улагачима и улагањима држављанима трећих држава, зависно од тога који је повољнији.

2. Одредбе става 1. овог члана неће се тумачити као обавеза Стране да улагачима државе друге Стране даје било какву предност у третману, преференцијале или привилегије које држава прве Стране даје улагачима из неке треће државе у складу са:

(а) било којим међународним споразумом или чланством у економској унији, царинској унији, слободној трговинској зони, монетарној унији или у сличном међународном споразуму којим се оснивају овакве уније или други облици регионалне сарадње, у којој Страна јесте или може постати члан, или

(б) међународним споразумом који се у целости или делимично односи на опорезивање.

3. Одредбе ст. 1. и 2. овог члана неће се тумачити тако да дозволе некој Страни да примени неки други начин решења спора улагача друге Стране, осим како је прописано чланом 9. овог Споразума.

Члан 4. Накнада губитака

1. Улагачу Стране чија улагања претрпе штету услед рата или другог оружаног сукоба, ванредног стања, побуне, устанка или немира на територији друге Стране, обезбедиће се третман, у погледу накнаде, обештећења, повраћаја или другог начина накнаде штете, који је једнако повољан као третман који та Страна даје сопственим улагачима или улагачима било које треће државе.

2. Без обзира на одредбе става 1. овог члана, улагачима једне Стране који, у било којој од ситуација наведених у том ставу, претрпе штету на територији државе друге Стране, која је последица:

(а) заплене њихове имовине, од стране органа власти државе друге Стране, или

(б) уништавања њихове имовине од стране органа власти државе друге Стране,

обезбедиће се без одлагања правична и одговарајућа накнада претрпљене штете настале запленом или уништавањем њихове имовине.

Члан 5. Експропријација

1. Ниједна од Страна неће експроприсати, национализовати директно или индиректно, улагања улагача друге Стране нити применити другу меру (у даљем тексту: експропријација), осим мера предузетих:

а) у јавном интересу;

б) на недискриминаторни начин;

в) у складу са законом;

г) уз плаћање промитне, адекватне и ефикасне накнаде.

Оваква накнада ће одговарати тржишној вредности експроприисаног улагања каква је била непосредно пре експропријације или пре него што је експропријација постала опште позната чињеница, у зависности од тога шта је било пре, и укључиваће камату по стопи утврђеној на тржишној основи за депозите у валути плаћања, обрачунатој од дана када је експропријација извршена до датума исплате и биће потпуно извршива и преносива.

2. Улагач, чије улагање је експроприсано, има право, у складу са принципима установљеним овим Споразумом и законима и прописима државе Стране на чијој територији је улагање извршено, на хитно решавање његовог предмета од стране судског или другог независног органа државе те Стране, и на вредновање његовог улагања.

Члан 6. Трансфери

1. Свака Страна ће, у складу са својим законима и прописима, гарантовати улагачима државе друге Стране, након плаћања свих пореских обавеза, слободан трансфер новчаних износа у и на територију њене државе који се односе на њихова улагања, као и преостала плаћања у вези са улагањем. Та плаћања укључују посебно, мада не и искључиво:

а) улагање и додатна средства за одржавање или повећање уложених средстава;

б) приходе;

в) средства добијена на основу отплате кредита одобрених привредним друштвима;

г) приходе од ликвидације или укупне или делимичне продаје улагања;

д) износи накнада исплаћених на основу чл. 4. и 5. овог споразума;

ђ) плаћања на основу решавања спорова у смислу члана 9. овог споразума;

е) непотрошене зараде запослених код улагача који су држављани државе једне Стране, а који врше активности у вези са улагањем на територији државе друге Стране.

2. Свака Страна ће обезбедити реализацију плаћања у вези става 1. овог члана у слободној конвертибилној валути по (званичном) курсу који преовладава на тржишту Стране на територији чије државе је улагање извршено, на дан када се трансфер врши.

3. Страна може одложити или спречити трансфер из ст. 1. и 2. овог члана применом једнаких, недискриминаторних мера и уз одговарајућу примену њених закона и прописа у вези са предузимањем заштитних мера у одређеном временском периоду, које се могу предузети у изузетним околностима, као што су: озбиљан поремећај у платном билансу или спољне финансијске потешкоће.

4. Мере из става 3. овог члана ће бити:

а) у складу са Статутом Међународног монетарног фонда од 22. јула 1944. године све док је Страна која предузима мере потписник овог Статута;

б) привремене и елиминисане чим то дозволе околности о чему ће друга Страна бити одмах обавештена.

5. Ништа у овом члану неће утицати на права или преузете обавезе Стране по основу њеног чланства у Међународном монетарном фонду.

Члан 7.

Пренос права (Суброгација)

1. Ако Страна или њена овлашћена агенција изврши плаћање накнаде штете сопственом улагачу на основу гаранције коју је дала за улагање на територији државе друге Стране, друга Страна ће признати:

(а) пренос на прву Страну или на њену овлашћену агенцију свих права и потраживања улагача, који је ибештећен на основу закона или на основу правног посла, и

(б) да је прва Страна или њена овлашћена агенција, на основу суброгације овлашћена да остварује таква права или реализује таква потраживања у складу са суброгацијом и да је дужна да преузме обавезе које се односе на улагање.

2. Права и потраживања која су пренета суброгацијом на прву Страну уговорницу не могу бити већа од првобитних права и потраживања улагача.

3. Суброгација права и обавеза осигураног улагача односи се такође и на трансфер плаћања који се врши у складу са чланом 6. овог споразума.

Члан 8.

Решавање спорова између Страна

1. Спорови који настану између Страна у вези са тумачењем или применом овог споразума решаваће се, по могућности, консултацијама и преговорима.

2. Ако се спор између Страна не може решити на овај начин у року од шест (6) месеци од дана када је затражено започињање преговора он ће, на захтев једне Стране, бити поднет арбитражном суду на решавање.

3. Арбитражни суд из става 2. овог члана ће се конституисати за сваки појединачни случај, на следећи начин: у року од три (3) месеца од пријема захтева за арбитражу, свака Страна ће именовати по једног члана арбитражног суда. Ова два члана ће у року од два (2) месеца одабрати трећег члана - држављанина треће земље, који ће, уз сагласност обе Стране, бити именован за председника арбитражног суда.

4. Ако се у роковима утврђеним у ставу 3. овог члана не изврше потребна именовања, свака Страна може, у одсуству неког другог споразума, затражити од Председника Међународног суда правде УН да обави потребна именовања. Ако је Председник Међународног суда правде држављанин државе било једне или друге Стране, или ако је на други начин спречен да обави ову функцију, затражиће се од Потпредседника Међународног суда правде УН да обави потребна именовања. Ако је потпредседник Међународног суда правде држављанин државе било једне или друге Стране, или ако је и он спречен да обави ову функцију, свака Страна може затражити да најстарији по старешинству члан Међународног суда правде обави потребна именовања.

5. Арбитражни суд ће одлучивати на основу одредаба овог споразума, као и општеприхваћених принципа и правила међународног права. Арбитражни суд доноси одлуке већином гласова. Његове одлуке су обавезујуће за обе Стране.

6. Свака Страна ће сносити трошкове учешћа свог представника у арбитражном поступку. Трошкове Председника и преостале трошкове подједнако ће сносити обе Стране. Арбитражни суд може, ипак, својом одлуком наложити да једна Страна сноси већи део трошкова, и оваква одлука ће бити обавезујућа за обе Стране. Арбитражни суд утврђује сопствени поступак рада.

Члан 9.

Решавање спорова између улагача и државе друге Стране

1. Спорови између улагача државе једне Стране и државе друге Стране који произилазе из обавеза у складу са овим Споразумом и у вези са улагањима улагача прве Стране решаваће се пријатељским путем између две стране у спору.

2. Ако се спор из става 1. овог члана не може решити преговорима у року од шест (6) месеци од дана пријема писменог захтева за решавање, спор може, по избору страна у спору, бити поднет на решавање:

а) надлежном суду Стране на територији чије државе је извршено улагање; или

б) *ad hoc* арбитражном суду, који је основан у складу са Арбитражним правилима Комисије Уједињених нација за Трговинско право (*UNCITRAL*). Арбитражни суд Међународне трговинске коморе ће бити овлашћено тело именовано у складу са чланом 6. става 2. Арбитражних правила.

в) Међународном центру за решавање инвестиционих спорова, основаном у складу са одредбама Конвенције о решавању инвестиционих спорова између држава и држављана других држава, отворене за потписивање у Вашингтону 18. марта 1965. године, уколико су обе Стране потписнице Конвенције, са овлашћењем арбитражног суда у Паризу/Женеви у складу са чланом 63. Конвенције, или

г) арбитражном суду Међународне трговинске коморе са седиштем у паризу/Женеви.

3. Уколико је улагач једне Стране или друга Страна или њена овлашћена агенција потписала инвестициони споразум, којим се предвиђа поступак решавања спорова који произилазе из овог споразума, примениће се тај поступак.

4. Улагач једне Стране ће изгубити право на приступ арбитражном суду у складу са ставом 2. овог члана, у случају суброгације – у складу са чланом 7. овог Споразума.

5. Арбитражна пресуда донета у складу са ставом 2. овог члана ће бити обавезујућа за стране у спору. Свака Страна ће обезбедити извршење те одлуке на територији своје државе.

Члан 10. Примена других одредаба

Ако закони и прописи било које од Страна, односно међународни споразуми чији су потписници државе Страна, или будући споразуми чији потписници могу постати, садрже одредбе, којима се улагањима улагача друге Стране, даје третман који је повољнији од третмана који се обезбеђује овим споразумом, такви закони, прописи и међународни уговори ће, у мери у којој су повољнији, имати предност над овим споразумом.

Одредба овог члана не даје право Страни да користи било који метод решавања спорова између улагача и Стране, осим како је прописано чланом 9. овог Споразума.

Члан 11. Консултације

Представници Страна могу, када је потребно, одржати консултације, у вези са применом овог споразума. Те консултације ће се одржати на предлог једне Стране. Датум и место консултација ће се договорити дипломатским путем.

Члан 12. Примена споразума

Одредбе овог споразума се односе на улагања која су улагачи државе једне Стране извршили на територији државе друге Стране пре као и после ступања на снагу овог споразума, али ће се примењивати од дана ступања на снагу овог споразума, с тим што се неће примењивати на спорове који су настали у вези са улагањем, или било какве захтеве који су испостављени пре његовог ступања на снагу.

Члан 13. Измене

Овај споразум може бити измењен и допуњен узајамном писменом сагласношћу Страна, које ступају на снагу на начин предвиђен чланом 14. став 1. овог споразума. Те измене и допуне постају саставни део овог споразума.

Члан 14. Ступање на снагу и престанак важења Споразума

1. Овај споразум ступа на снагу на дан пријема дипломатским путем последњег писаног обавештења о испуњењу унутрашње процедуре Страна неопходне за његово ступање на снагу.

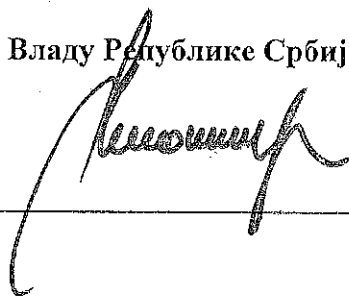
2. Овај споразум се закључује на период од десет (10) година и аутоматски ће наставити да важи у неограниченом периоду, осим ако једна Страна уговорница писмено не обавести другу Страну уговорницу, најмање дванаест (12) месеци пре истека рока његовог важења, о својој намери да раскине Споразум.

3. Када се ради о улагањима реализованим пре истека рока важења овог споразума одредбе чланова 1.-12. овог споразума и даље ће важити у периоду од наредних десет година од датума престанка његовог важења.

У ПОТВРДУ ЧЕГА су доле потписана лица, ваљано овлашћена од својих Влада, потписала овај споразум.

Сачињено у Астани, дана 07. октобра 2010. године, у два оригинала, сваки на српском, казашком, руском и енглеском језику при чему су сви текстови подједнако аутентични. У случају било какве разлике у тумачењу одредаба овог споразума, примењиваће се текст на енглеском језику.

За Владу Републике Србије

За Владу Републике Казахстан

